

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-03-13

Diarienummer 0285/23

Handläggare

Jakob Jendeby

Telefon: 031-368 00 07

E-post: jakob.jendeby@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av 2022 års ägardialoger med regionala bolag

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Redovisningen av 2022 års ägardialoger med regionala bolag antecknas.

Sammanfattning

Av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning samt av Göteborgs Stadshus AB:s (Stadshus) ägardirektiv framgår att bolaget planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska ske med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Vidare framgår att former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning. Stadshus planerar och genomför, en eller flera gånger per år, ägarråd med övriga delägare i de regionala bolagen.

I enlighet med överenskommelse i respektive ägarråd ska ägarråden genomföra en årlig dialog med respektive styrelse med ovanstående innehåll. Ägardialogerna genomfördes den 8 december 2022. Ägarråden antog den 19 januari 2023 Redovisning av ägardialog 2022 för respektive bolag vilka återfinns i bilaga till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bedömning ur ekonomisk, social och ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

Göteborgs Stadshus AB:s styrelsehandling 2023-02-20 § 22

Ärendet

Redovisning av 2022 års genomförda ägardialoger mellan ägarråden i Renova AB, Gryaab AB och Grefab AB och respektive styrelse.

Beskrivning av ärendet

Ägardialogerna genomfördes den 8 december 2022. Ägarråden antog den 19 januari 2023 Redovisning av ägardialog 2022 för respektive bolag vilka återfinns i bilaga till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Av redovisningarna från ägardialogerna framgår att respektive bolag ombetts att, för olika områden, ta fram fördjupad information som underlag för fortsatt dialog/samråd och återkomma till ägarråden. Nedan sammanfattas några av dialogområdena för respektive bolag. För fördjupad information hänvisas till bifogad bilaga.

Renova/Renova Miljö AB

Styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB ombads inför ägardialogen i december 2023 upprätta en rapport över status i arbetet med att ersätta två av fyra förbränningsugnar på Sävenäs. Styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB ombads också att fortsatt bevaka processer rörande upphandlingslagstiftningen och som kan få betydelse för hur Renovakoncernen organiserar verksamheten.

Gryaab

Inför ägardialogen i december 2023 ombads Gryaab att, som underlag för fortsatt dialog, inkomma med en skriftlig rapport över vilka områden som ligger närmast till hands att utveckla i syfte att öka egenfinansieringen ytterligare och därmed begränsa avgiftsökningen vad gäller ersättning från ägarkommunerna. Styrelsen ombads också att inkomma med en statusrapport angående hur arbetet har drivits vidare vad gäller utveckling av Ryaverket i projekt Nya Rya.

Grefab

Grefab lämnade vid dialogen information om bedömd omfattning och fördjupad analys av uthyrning av båtplatser och andra tjänster till personer som inte är kommunmedlemmar i delägarkommunerna. Styrelsen i Grefab ombads att, som underlag för fortsatt dialog, ta fram en statusrapport över hur utvecklingsarbetet bedrivits vidare med avseende på hur verksamhetens tjänster ska prioriteras mot kommunmedlemmar i ägarkommunerna.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer att Stadshus genom den återredovisning som gjorts har fullgjort de krav som ställs på bolaget i stadens ägarriktlinjer samt i bolagets ägardirektiv. Redovisningen jämte det som kommer att följas upp i ägarråden efter ägardialogerna behandlar strategiskt viktiga frågor för de regionala bolagens utveckling och förutsättningar att fullgöra sina uppdrag.

Jonas Kinnander

Direktör Ärende och utredning

Eva Hessman

Stadsdirektör

§ 22

Redovisning av 2022 års ägardialoger för regionala bolag

Beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog för Renova AB och Renova Miljö AB i enlighet med bilaga 1 samt förklarar 2022 års ägardialog som genomförd.
2. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog för Gryaab i enlighet med bilaga 2 samt förklarar 2022 års ägardialog som genomförd.
3. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog för Grefab i enlighet med bilaga 3 samt förklarar 2022 års ägardialog som genomförd.
4. Styrelsen överlämnar redovisningarna till kommunstyrelsen som en del i fullgörandet av skyldigheten att återföra väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Handling

Beslutsunderlag, dnr 0012/23.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Utdrag ur Protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-02-20

Dag för justering

2023-03-02

Vid protokollet

Sekreterare

Johan Hörnberg

Ordförande

Axel Josefson

Justerande

Karin Pleijel

Beslutsunderlag

Styrelsen 2023-02-20

Diarienummer 0012/23

Handläggare: Mats Boogh, bolagsansvarig

Telefon: 031-368 54 55

E-post: mats.boogh@gshab.goteborg.se

Redovisning av 2022 års ägardialoger för regionala bolag

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog för Renova AB och Renova Miljö AB i enlighet med bilaga 1 samt förklarar 2022 års ägardialog som genomförd.
2. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog för Gryaab i enlighet med bilaga 2 samt förklarar 2022 års ägardialog som genomförd.
3. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog för Grefab i enlighet med bilaga 3 samt förklarar 2022 års ägardialog som genomförd.
4. Styrelsen överlämnar redovisningarna till kommunstyrelsen som en del i fullgörandet av skyldigheten att återföra väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Av ägardirektiv för Stadshus AB framgår att bolaget ”*Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, samt kompletteras med handlingsplaner.*”

Vidare framgår att ”*Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.*”

I enlighet med överenskommelse i respektive ägarråd ska ägarråden genomföra en årlig dialog med respektive styrelse med ovanstående innehåll. Dialogerna genomfördes den 8 december 2022. Den 19 januari 2023 antog ägarråden ”Redovisning av ägardialog 2022” för respektive bolag vilka utgör bilagor till detta ärende.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Stadshus AB har inte funnit några aspekter på dessa perspektiv i föreliggande ärende.

Bilagor

1. Redovisning av ägardialog 2022 för Renova AB och Renova Miljö AB
2. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2022 för Gryaab
3. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2022 för Grefab
4. Inbjudan till ägardialoger 2022

Ärendet

Ärendet omfattar redovisningar av genomförda ägardialoger mellan ägarråden i Renova, Gryaab och Grefab och respektive styrelse.

Beskrivning av ärendet

Av ägardirektiv för Stadshus AB framgår att bolaget ” *Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, samt kompletteras med handlingsplaner.* ”

Vidare framgår att ” *Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.* ”

I enlighet med överenskommelse i respektive ägarråd genomför ägarråden en årlig dialog med respektive styrelse med ovanstående innehåll. Resultatet av ägardialoger ställs samman i en redovisning av dialogområden samt att, vid behov, ombeds styrelser i bolagen fördjupa information som underlag för fortsatt dialog.

Dialoger genomfördes den 8 december 2022 och den 19 januari 2023 antog ägarråden ”Redovisning av ägardialog” för respektive bolag, vilka utgör bilagor till detta ärende.

Av redovisningarna från ägardialogerna framgår att respektive bolag ombetts att, för olika områden, ta fram fördjupad information som underlag för fortsatt dialog/samråd och återkomma till ägarråden. Se vidare nedan angående fördjupad information och fortsatt dialog och ägarsamråd.

Information som underlag för fortsatt dialog/ägarsamråd

**Planerad
återrapportering**
september 2023

Renova AB/Renova Miljö AB

Styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB ombeds inför ägardialogen i december 2023 upprätta rapport över status i arbetet med att ersätta två av fyra förbränningsugnar på Sävenäs. Arbetet bör fortsatt bedrivas i samverkan med det kommunala chefsnätverket (KCR) där delägarnas ansvariga tjänstemän i avfallsfrågor är representerade. Styrelsen ombeds att, som underlag för fortsatt dialog, inkomma med en statusrapport till ägarrådet, senast under september 2023,

Styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB ombeds också att fortsatt bevaka processer rörande upphandlingslagstiftningen och som kan få betydelse för hur Renovakoncernen organiserat verksamheten. Renova ombeds att inför nästa års ägardialog, senast i september, sammanställa en statusrapport i frågan som underlag för fortsatt dialog med ägarrådet.

september 2023

Information som underlag för fortsatt dialog/ägarsamråd**Planerad
återrapportering**Gryaab

september 2023

Inför ägardialogen i december 2023 så ombeds Gryaab att, som underlag för fortsatt dialog, inkomma med en skriftlig rapport över vilka områden som ligger närmast till hands att utveckla i syfte att öka egenfinansieringen ytterligare och därmed begränsa avgiftsökningen vad gäller ersättning från ägarkommunerna.

Styrelsen ombeds också att inkomma med en statusrapport angående hur arbetet har drivits vidare vad gäller utveckling av Ryaverket i projekt Nya Rya.

september2023

Grefab

september 2023

Grefab lämnar vid dialogen information om bedömd omfattning och fördjupad analys av uthyrning av båtplatser och andra tjänster till personer som inte är kommunmedlemmar i delägarkommunerna. Ägarrådet ser det som angeläget att arbeta vidare med såväl att utveckla regelverket som att utveckla och implementera systematiska rutiner som säkerställer att kommunmedlemmar i ägarkommunerna prioriteras för verksamhetens olika tjänster. Styrelsen i Grefab ombeds att, som underlag för fortsatt dialog, ta fram en statusrapport över hur utvecklingsarbetet bedrivits vidare med avseende på hur verksamhetens tjänster ska prioriteras mot kommunmedlemmar i ägarkommunerna. Styrelsen i Grefab ombeds att inkomma med en rapport under september 2023.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Datum 2023-01-19

Diarienummer 0012/23

Handläggare: Mats Boogh

Redovisning av ägardialog mellan Renova AB/Renova Miljö AB:s styrelse och Renovas ägarråd

Ägardialog 2022

Vid möte 2015-10-29 godkände ägarråden i Renova, Gryaab och Grefab Principer för ägarstyrning av regionala bolag (dnr 0015/16).

Ägarråden beslutade bland annat om en arbetsmodell som innebär att ägarråden genomför strukturerade ägardialoger med styrelser i de regionala bolagen en gång per år med fokus på strategiska styrdokument, omvärldsanalyser, verksamhetsplaner och investeringsplaner. En skriftlig dokumentation från respektive ägardialog upprättas och fastställs av respektive ägarråd.

Ägardialog mellan Renovas ägarråd och styrelsen i Renova AB och Renova Miljö AB genomfördes 2022-12-08.

Dialogområden

Inför årets ägardialog mellan ägarrådet i Renova och styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB har följande dialogområden fastställts:

- Styrelsens summering av rapporter som tagits fram som resultat av föregående års ägardialog
 - Åtterrapporering i enlighet med föregående års ägardialog angående ersättande av förbränningslinjer och CCS-teknik med mera. Hur ska delägare involveras i beslutsprocessen, utvärdering av scenarion, ekonomiska konsekvenser med mera.
 - Statusrapport/återrapporering angående bevakning av upphandlingslagstiftningen och pågående processer nationellt och inom EU. Konkurrentverket har nyligen tagit beslut i granskningen av Sydskanes Avfallsaktiebolag (SYSAV) och Renova informerar om hur man ser på eventuella konsekvenser för Renovabolagen.
- Information och dialog angående uppdaterad 10-årig investeringsplan för Renovabolagen
- Information och dialog angående hur styrelsen ser på genomförande av producentansvarsförordningen och vilka konsekvenser implementeringen kan medföra för Renovabolagen.
- Styrelsens information om hur Renova ser på konjunkturutsikter (situationen på energimarknaderna, kriget i Ukraina, inflation och liknande)

Väsentliga frågor

Inledning

Koncernen innehåller moderbolaget Renova AB med dotterbolaget Renova Miljö AB. Avsikten med koncernstrukturen är att särskilja direkttilldelad verksamhet från konkurren utsatt verksamhet där

moderbolaget handhar direkttilldelade uppdrag från ägarkommunerna och där dotterbolaget handhar uppdrag vunna i konkurrensutsatta upphandlingar inom ägarkommunerna.

Det kommunala ändamålet med Renova AB är att främja långsiktigt hållbar utveckling i ägarkommunerna framförallt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll i ägarkommunerna och som kommunerna har skyldighet att hand om enligt miljöbalken och annan lagstiftning.

Det kommunala ändamålet med Renova Miljö AB är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i ägarkommunerna genom en miljöriktig behandling av verksamhetsavfall samt hushållsavfall från andra än ägarkommunerna.

Information och dialog

Återrapporteringar från ägardialog december 2021

Styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB informerade vid förra årets ägardialog om beslutad strategi för energiåtervinning samt plan för investering i nästa generations förbränning. Strategin innebär bland annat att Renovakoncernen planerar för att upprätthålla förbränningskapacitet inklusive behandling av restprodukter för ägarkommunernas avfall (inklusive verksamhetsavfall). Även koldioxidinfångning, CCS-teknik omfattas av strategin. Strategin avses att tillämpas i samband med att två pannor, av sammanlagt fyra förbränningspannor, planeras att ersättas i ett första steg och att driftsättning bedöms ske 2033/34. Byggnation planeras startas ca 2027/28 och pågå ett antal år därefter. Investeringsutgifter för pannorna beräknas uppgå till drygt 3 miljarder kronor inom ramen för kommande 10-årsplan och där tyngdpunkten vad gäller utgifter ligger i slutet av perioden. Resterande två förbränningspannor förväntas ha en förväntad livslängd mot 2045 och 2050. Renova har under året, i enlighet med uppdrag från ägarrådet, tillsammans med det kommunala chefsnätverket för Renovas ägarkommuner påbörjat diskussioner och planering av det gemensamma arbetet i syfte att säkerställa att alla aspekter blir omhändertagna såväl utifrån beslutade målsättningar i exempelvis regionens avfallsplan som från "avfallshuvudmännens", ägarnas och Renovas perspektiv. Av återrapporteringen framgår att planeringen är att starta ett arbete tillsammans med delägarnas representanter med målet att hemställa om ägarnas ställningstagande till inriktning vad gäller klimatmål och kapacitet. En övergripande styrgrupp ska etableras och bland andra kommer delägarkommunernas ansvariga tjänstemän att ha platser i styrgruppen. Ett första möte kommer att hållas i januari. Av dialogen framgår att ägarrådet fortsatt kommer att följa framdriften i arbetet. *Vid nästa års ägardialog i december 2023 så önskar ägarrådet en statusuppdatering över hur arbetet drivits vidare.*

Renova har inför ägardialogen inkommit med en skriftlig rapport som utgör statusrapport angående bevakning av upphandlingslagstiftningen och pågående processer nationellt och inom EU. Det finns i huvudsak två pågående prövningar av extra stort intresse och båda processerna gäller de upphandlingsrättsliga reglerna och avser ägarkommunernas tilldelning av tjänstekontrakt inom avfallsområdet till det kommunala bolaget Sydskanes Avfallsaktiebolag (SYSAV).

Konkurrensverket konstaterar enligt Renovas återrapportering bland annat att ägarkommunernas dokumentation avseende tilldelningar av uppdrag till SYSAV är mycket bristfällig, vilket försvårar Konkurrensverkets granskning. Bland annat anses SYSAVs intäkt av försäljning av energi och materialåtervinning inte falla in under den del som sker för ägarnas räkning och då uppnås inte det krav som finns för att kunna tillämpa undantaget som möjliggör tilldelning genom direktupphandling d.v.s. att 80 % av verksamheten ska ske för ägarnas räkning. Därmed är tilldelningarna otillåtna

direktupphandlingar enligt Konkurrensverket. Enligt Renovas bedömning så gäller att vid en eventuell prövning av Renovas ägarkommuners tilldelningar så bör ett framtida utfall gynnas av att styrdokument, dokumentation avseende tilldelningar m m är upprättade på ett sånt sätt att ägarkommunernas tilldelningar till Renova AB sannolikt inte riskerar att bedömas som otillåtna direktupphandlingar. Exempelvis intäkter för försäljning av energi kan, enligt Renovas bedömning, i förlängningen av Konkurrensverkets beslut och mot bakgrund av hur styrdokument utformats, räknas in i den del som sker för ägarnas räkning vilket för Renova innebär att verksamhetskriteriet bedöms uppfyllt och undantag från LOU kan tillämpas med avseende på verksamhetskriteriet. Konkurrensverkets senaste beslut är överklagat av delägare i SYSAB och *Renova kommer att följa ärendet i avvaktan på ett slutligt avgörande och att eventuella konsekvenser för Renovabolagen då slutligen får analyseras.*

Övriga dialogområden

Styrelsen och vd i Renovabolagen lämnar information samt att dialog förs avseende aktuell 10-årig investeringsplan. Totalt omfattar investeringsplanen fram till 2033 investeringar på knappt 8 miljarder kronor. I mitten av perioden 2028/2029 planeras investeringar i sorteringsanläggningar, dels anläggning eftersortering av hushållsavfall och dels anläggning för grovsortering, med sammanlagt cirka 1 miljard kronor. Mot slutet av perioden redovisas kraftigt ökade investeringar som ett led i planerna på att ersätta två av totalt fyra förbränningslinjer på Sävenäs. Se vidare ovan angående reinvesteringar i förbränningslinjer.

Styrelsen informerar och dialog förs om producentansvarsförordningen och konsekvenser som kan förutses för såväl Renovabolagen som för ägarkommunerna. 2024-01-01 tar kommunerna över ansvaret för insamlingen av förpackningar för vissa avfallsområden och en ersättningsmodell ska etableras där producenterna ska bära kostnaderna. Vissa områden för insamling tas över enligt förordningen först 2027-01-01. Renovas roll är i nuläget inte helt klarlagd och Renova betonar att det är kommunerna som enligt förordningen har ansvaret. Hur delägarna avser att använda Renovabolagen är i nuläget inte fastställt. *Ägarkommunernas representanter i ägarrådet konstaterar att det är viktigt att allt som framkommer i förberedelsearbetet mellan Renova och ägarkommunerna och som påverkar framtida ekonomi, investeringar i anpassningar, förutsättningar för implementering av genomförandet av förordningen blir dokumenterat och återfört till Naturvårdsverket och den nationella nivån.* I nuläget finns fortfarande många frågetecken kring implementeringen i kommunerna och som kan påverka den framtida ekonomin för delägarkommunerna i genomförandet av producentansvarsförordningen.

Representanter för Renovabolagen redogör för förväntade effekter av effekter av förväntade omvärldsförändringar. Marknaden förväntas minska vad gäller volymer bygg- och rivningsavfall samt ett det ekonomiska läget för hushållen kan försämrats vilket påverkar volymerna rest- och matavfall. Även volymer från handel och besöksnäring kan komma att minska. Energipriserna antas fortsatt vara högre än "normalt" och ersättningen för värme kommer att öka genom den nya avtalskonstruktionen med Göteborg Energi AB. På kostnadssidan antas bland annat bränsle- och kemikaliekostnader fortsatt vara höga samt att kostnader för elektrifiering av fordon ökar. För Renova Miljö AB bedöms det finnas goda möjligheter att nå lönsamhetsmål vad gäller behandlingsdelen men för insamlingsverksamhet ser det mer utmanande ut att klara de ekonomiska målen. I nuläget bedöms det finnas goda möjligheter att hantera eventuella ekonomiska variationer i Renovakoncens bolag genom att soliditeten är tillfredställande.

Information som underlag för fortsatt dialog

Styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB ombeds inför ägardialogen i december 2023 upprätta rapport över status i arbetet med att ersätta två av fyra förbränningsugnar på Sävenäs. Arbetet bör fortsatt bedrivas i samverkan med det kommunala chefsnätverket (KCR) där delägarnas ansvariga tjänstemän i avfallsfrågor är representerade. Styrelsen ombeds att, som underlag för fortsatt dialog, inkomma med en statusrapport till ägarrådet, senast under september 2023.

Styrelsen i Renova AB/Renova Miljö AB ombeds också att fortsatt bevaka processer rörande upphandlingslagstiftningen och som kan få betydelse för hur Renovakoncernen organiserat verksamheten. Renova ombeds att inför nästa års ägardialog, senast i september, sammanställa en statusrapport i frågan som underlag för fortsatt dialog med ägarrådet.

Ägarrådet Renova AB/Renova Miljö AB

Datum 2023-01-19

Diarienummer 0012/23

Handläggare: Mats Boogh

Redovisning av ägardialog mellan Gryaabs styrelse och Gryaabs ägarråd

Ägardialog 2022

Vid möte 2015-10-29 godkände ägarråden i Renova, Gryaab och Grefab principer för ägarstyrning av regionala bolag (dnr 0015/16).

Ägarråden beslutade bland annat om en arbetsmodell som innebär att ägarråden genomför strukturerade ägardialoger med styrelser i de regionala bolagen en gång per år med fokus på strategiska styrdokument, omvärldsanalyser, verksamhetsplaner och investeringsplaner. En skriftlig redovisning från respektive ägardialog upprättas och fastställs av respektive ägarråd.

Ägardialog mellan Gryaabs ägarråd och styrelsen i Gryaab genomfördes 2022-12-08.

Dialogområden

Inför årets ägardialog mellan ägarrådet i Gryaab och styrelsen i Gryaab har följande dialogområden fastställts:

- Information och dialog om status i program "Nya Rya" gällande om- och tillbyggnad av Ryaverket
- Information och dialog med anledning av nämnden för Kretslopp och vattens brev till styrelsen i Gryaab rörande återbetalning av prognostiserad vinst för 2022
- Information om åtgärder rörande överföringskapacitet under Mölndalsån
- Information och dialog angående framtida möjligheter vad gäller utveckling av kompletterande tjänster som kan delfinansiera Ryaverkets kostnader

Väsentliga frågor

Inledning

Det kommunala ändamålet för bolaget är att medverka i en långsiktigt hållbar samhällsutveckling genom att införa och driva system som kostnadseffektivt samlar in och behandlar avloppsvatten inom ägarkommunerna. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och driva anläggningar för avloppsrening och behandla avloppsvatten och annan därmed förenlig verksamhet.

Information och dialog

Om- och tillbyggnad av Ryaverket – "Nya Rya"

Projektet "Nya Rya" och dess framdrift har följts kontinuerligt genom statusrapporter till ägarrådet, uppföljningsrapporter samt vid ägardialoger. Det finns nu en projektorganisation på plats och de närmaste åren kommer särskilt att fokuseras förstudien för tillbyggnaden med val av processalternativ,

övergripande tidplan, kalkyl och markförvärv. Ett delprojekt är etablerat för att arbeta med ny pumpstation samt att arbetet är startat med att söka nytt miljötillstånd efter 2036. Ansökan om ett nytt miljötillstånd för tiden efter 2036 beräknas att lämnas in under första kvartalet 2024. Under första kvartalet 2023 kommer respektive delägares kommunfullmäktige att ta ställning till att tillstyrka Gryaab AB:s styrelses hemställan om inriktning för "Nya Rya" samt föreslagen finansieringsmodell för projektet. Kostnads kalkylen bedöms fortsatt som mycket osäker av såväl faktorer i omvärlden, inflation med mera, som av faktorer som delägarna själva hanterar som exempelvis bedömning av framtida befolkningsutveckling i respektive kommun. Det blir också viktigt att löpande följa direktiv från EU-kommissionen som kan påverka kraven på "Nya Rya". Den samlade bedömningen av investeringsutgiften i detta tidiga skede uppgår, som tidigare kommunicerats, till fyra till sex miljarder kronor i 2019 års penningvärde.

Hantering av prognostiserade positiva avvikelser mot budget – återbetalning till delägarkommuner

Gryaabs styrelse och vd informerar om att nämnden för kretslopp och vatten i Göteborg, i en skrivelse till Gryaab, har föreslagit att rörelseresultatet som överstiger budget för 2022 ska minska avgiftsuttaget för 2023. Prognoser har varierat något under hösten och vid ägardialogen prognostiserades cirka 40 miljoner kronor främst avseende ersättning för biogasförsäljning som möjliga att använda för att minska avgiftsuttaget 2023.

I juni gav Gryaabs styrelse ledningen i uppdrag att lägga fram nämnden för kretslopp och vattens brev till den tekniska-/ekonomiska delegationen (TED) för Gryaab. TED består av ansvariga tjänstemän för VA-området från respektive ägarkommun. TED kom fram till att man förordar en minskad avgift för 2023 och att respektive delägare då själv kan förfoga över budgetavvikelsen med avseende på hur man vill sprida ut avgiftsjusteringar mot brukarna över de närmaste åren.

Information om åtgärder rörande överföringskapacitet under Mölndalsån

Gryaabs styrelse har inför ägardialogen framfört önskemål om att lämna information om investering i ökad överföringskapacitet under Mölndalsån. Detaljprojektering av två nya ledningar pågår. I dagsläget passerar spillvatten från Lerum, Partille, Härryda och delar av Mölndal genom den aktuella förbindelseledningen. Vissa av delägarna har vid höga flöden tvingats att nödavleda spillvatten då kapacitet ej varit tillräcklig. Ingen redundans finns och belastningen är hög. Investeringen medför att bräddning till känsliga recipienter vid höga flöden i framtiden kan undvikas samt att mottagning av spillvatten från Bollebygd möjliggörs. Investeringen beräknas uppgå till cirka 300 miljoner kronor och antas vara färdigställd 2027.

Information/dialog angående framtida möjligheter vad gäller utveckling av kompletterande tjänster som kan delfinansiera Ryaverkets kostnader

Styrelse och vd informerar vid ägardialogen om ambitioner avseende att ytterligare utveckla affärer för ökad hållbarhet och samtidigt förbättra ekonomin i verksamheten och därmed hålla nere behovet av avgiftsökningar. Under ägardialogen lämnas exempel på tänkbara åtgärder på tillförselsidan samtidigt som verksamhetens leveranser ytterligare kan "produktifieras". Ett exempel i närtid utgörs av kommande leveranser av så kallat "tekniskt vatten" för kylning till den kommande batterifabriken och där det vattnet inte behöver renas till dricksvattenkvalitet för att vara användbart för det tänkta syftet. Denna produktifiering förbättrar på samma gång ekonomin i verksamheten som att resurser inte förbrukas för reningsinsatser som inte är nödvändiga. 2019 utgjorde den egna finansieringen (intäkter utöver avgiften som ägarkommunerna betalar) cirka 11 procent. För 2023 budgeteras

egenfinansieringen till cirka 24 procent mot bakgrund av att biogaspriserna utvecklats gynnsamt för Gryaabs del. Andelen så kallad egenfinansiering kommer sannolikt att öka ytterligare genom nämnda leveranser till den planerade batterifabriken och genom andra möjligheter som kan tas till vara. Ägarrådet ser positivt på ambitionen att öka egenfinansieringen och arbeta med cirkularitet på det sätt som beskrivs ovan. Till ägardialogen i december nästa år önskar ägarrådet att Gryaab utvecklar vilka området som ligger närmast till hands att arbeta med i syfte att öka egenfinansieringen alternativt begränsa ökningen av avgifter som ägarkommunerna betalar till Gryaab.

Information som underlag för fortsatt dialog

Inför ägardialogen i december 2023 så ombeds Gryaab att, som underlag för fortsatt dialog, inkomma med en skriftlig rapport över vilka områden som ligger närmast till hands att utveckla i syfte att öka egenfinansieringen ytterligare och därmed begränsa avgiftsökningen vad gäller ersättning från ägarkommunerna.

Styrelsen ombeds också att inkomma med en statusrapport angående hur arbetet har drivits vidare vad gäller utveckling av Ryaverket i projekt Nya Rya.

Rapporterna bör vara ägarrådet tillhanda under september 2023.

Ägarrådet Gryaab

Datum 2022-01-19

Diarienummer 0012/23

Handläggare: Mats Boogh

Redovisning av ägardialog mellan Grefabs styrelse och Grefabs ägarråd

Ägardialog 2022

Vid möte 2015-10-29 godkände ägarråden i Renova, Gryaab och Grefab Principer för ägarstyrning av regionala bolag (dnr 0015/16).

Ägarråden beslutade bland annat om en arbetsmodell som innebär att ägarråden genomför strukturerade ägardialoger med styrelser i de regionala bolagen en gång per år med fokus på strategiska styrdokument, omvärldsanalyser, verksamhetsplaner och investeringsplaner. En skriftlig redovisning från respektive ägardialog upprättas och fastställs av respektive ägarråd.

Ägardialog mellan Grefabs ägarråd och styrelsen i Grefab genomfördes 2022-12-08.

Dialogområden

Inför årets ägardialog mellan ägarrådet i Grefab och styrelsen i Grefab har följande dialogområden fastställts:

- Styrelsens summering av rapporter som tagits fram som resultat av föregående års ägardialog
 - Rapport angående regelverket för uthyrning till personer utanför ägarkommunerna. Vilka slutsatser drar bolaget? Finns det anledning att utveckla och förändra regelverket för uthyrning (gäller såväl förstahandsuthyrning som andrahandsuthyrning)
 - Rapport rörande pris/insatsjämförelse. Vilka slutsatser drar bolaget?
- Ser Grefab några konsekvenser för verksamheten av omvärldssituationen (inflation, krig i Ukraina, energipriser etc.)

Väsentliga frågor

Inledning

Det kommunala ändamålet med bolaget är att tillgodose behovet av fritidsbåtsplatser och därtill hörande service för boende i kommunerna samt genom att medverka i att skapa mervärden för invånarna med förutsättningar för ett upplevelserikt båtliv bidra till att stärka regionens attraktionskraft för bosättning och etablering.

Information och dialog

Inledningsvis informerar styrelsen översiktligt om verksamheten 2022. Det konstateras bland annat att bolaget under de senaste åren sett en ökning i antalet kunder. Verksamheten ser ut att ge ett överskott för 2022 och en orsak är högre beläggning. Prishöjningen för 2023 budgeteras till två procent trots att konsumentprisindex ökat väsentligt mer. Verksamheten och den ekonomiska situationen bedöms som

stabil. Information lämnas om utmaningar avseende miljöfrågor. Detta område är centralt för verksamheten.

Återrapporteringar från ägardialog december 2021

Efter ägardialogen i december 2021 ombads styrelsen i Grefab att, som underlag för fortsatt dialog, i en rapport ytterligare redogöra för regelverket avseende uthyrning till personer utanför ägarkommunerna och vad som görs/kan göras för att så många av platserna som möjligt kommer invånare i delägarkommunerna till del. Vilka slutsatser drar bolaget? Finns det anledning att utveckla och förändra regelverket för uthyrning (gäller såväl förstahandsuthyrning som andrahandsuthyrning)?

Av Grefabs Allmänna villkor (fr o m 2022-01-01) framgår att *"Rättighet att teckna avtal inom hamnanläggningens område är i första hand förbehållen privatperson som är kommunmedlem i Grefabs ägarkommuner (Ale, Göteborg, Mölndal och Partille kommuner). Med kommunmedlem avses den som är folkbokförd, äger fastighet eller är taxerad för kommunalskatt i kommunen. Avsteg från detta kan göras utifrån rådande kösituation."*

Bolaget lämnar information om uthyrningssituationen. Ägarrådet framför att det är önskvärt att bolaget arbetar vidare med att utveckla systematiska rutiner i syfte att löpande identifiera kunder som inte längre är att anse som kommunmedlem i någon av delägarkommunerna och då inte heller har rätt till båtplats. *Ägarrådet ser det som viktigt att utveckla regelverket och etablera systematiska rutiner som så långt det är möjligt identifierar kunder som inte längre har rätt till båtplats.* Bolagets analys inför ägardialogen av de äldsta avtalen, cirka 1 600 avtal, visar att upp emot 100 avtal innehas av personer som inte i nuläget är kommunmedlem i någon av de delägande kommunerna.

Bolaget informerar om att andrahandsuthyrning sker genom kundernas egna försorg och att cirka 3,5 % eller drygt 200 av båtplatserna var uthyrda i andra hand under 2022. Enligt bolagets stickprovsundersökning så visade denna att ett fåtal uthyrningar sker till medlemmar i ägarkommunerna. *Ägarrådet bedömer att även andrahandsuthyrning behöver ses över och att kontroller bör systematiseras.*

Av information som lämnats vid tidigare års ägardialog framgick att andelen personer från andra kommuner än ägarkommunerna i kön uppgick till 11 % vilket vid denna tidpunkt motsvarade cirka 500 personer. Uthyrningen av båtplatser till kommuninvånare utanför ägarkommunerna har tidigare bedömts uppgå till 7% vilket bedömdes motsvara cirka 500 båtplatser vilka hyrs ut till personer som inte är invånare i någon av ägarkommunerna.

Ägarrådet ser det som angeläget att arbeta vidare med såväl att utveckla regelverket som att utveckla och implementera systematiska rutiner som säkerställer att kommunmedlemmar i ägarkommunerna prioriteras för verksamhetens olika tjänster. Det bedöms som viktigt att regelverket tydliggör vad som gäller när tidigare kommunmedlem inte längre har rätt till båtplats eller annan av bolagets tjänster. Detta gäller oavsett vilken tjänst som avses eller om den nyttjas i första eller andra hand. Avvikelser som identifierats exempelvis när det gäller uthyrning bör åtgärdas och leda till uppdatering av regelverk samt till att utveckla rutiner i bolaget.

Prisjämförelse

Grefab redovisar sammanfattningsvis jämförelse med andra verksamheter som liknar Grefab och dess förutsättningar. Grefabs bedömning är att Grefabs prisbild är "konkurrenskraftig" och att priser är lägre än alternativen.

Fördjupad information som underlag för fortsatt dialog

Grefab lämnar vid dialogen information om bedömd omfattning och fördjupad analys av uthyrning av båtplatser och andra tjänster till personer som inte är kommunmedlemmar i delägarkommunerna.

Ägarrådet ser det som angeläget att arbeta vidare med såväl att utveckla regelverket som att utveckla och implementera systematiska rutiner som säkerställer att kommunmedlemmar i ägarkommunerna prioriteras för verksamhetens olika tjänster.

Styrelsen i Grefab ombeds att, som underlag för fortsatt dialog, ta fram en statusrapport över hur utvecklingsarbetet bedrivits vidare med avseende på hur verksamhetens tjänster ska prioriteras mot kommunmedlemmar i ägarkommunerna. Styrelsen i Grefab ombeds att inkomma med en rapport under september 2023.

Ägarrådet Grefab

Välkommen till ägardialog.

Syftet med ägardialogen är bland annat att gemensamt styra mot ambitionerna i ägardirektiv och aktieägaravtal samt aktivt medverka till en hållbar utveckling. För att uppnå detta bjuder ägarrådet in till dialog med fokus på de mest centrala frågorna ur verksamhetens och ägarnas perspektiv.

Som ordförande i Renovas styrelse får du denna inbjudan till ägardialog som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen i Renova.

När: Den 8 december, klockan 09.00 – 10.15

Var: Ägardialogen genomförs i Wenngrenska salen, stadsledningskontoret Göteborgs kommun, Gustav Adolfs Torg 4

Om ni vid ägardialogen kommer visa presentationsbilder ska de vara Stadshus tillhanda senast 7 dagar före ägardialogen. Bilderna kommer skickas till ägarrådet som en del av ägardialogens förberedelse.

Varmt välkomna!

Emmyly Bönfors och Johan Svensson

På uppdrag av delägande kommuner i Renova AB

Agenda

09.00 Bolagets redogörelse avseende att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna

09.05 Information/dialog enligt nedan dialogområden

Dialogområden

Summering av återrapporteringar utifrån ägardialog 2021, styrelsens kompletterande kommentarer;

- Rapport i enlighet med föregående års ägardialog angående ersättande av förbränningslinjer, CCS-teknik mm (hur ska delägare involveras i beslutsprocess, utvärdering av scenarion som utgångspunkt för beslut, ekonomiska konsekvenser etc.) Vilka frågor blir viktiga att på nytt ta ställning till i Renova AB och i Renova Miljö AB?
- Statusrapport angående bevakning av upphandlingslagstiftningen och pågående processer nationellt och inom EU. Konkurrensverket har nyligen tagit beslut i granskningen av SYSAV och Renova informerar om hur man ser på ev. konsekvenser för Renovabolagen.

Information/dialog angående uppdaterad 10-årig investeringsplan för Renovabolagen

Hur ser styrelsen i Renova på genomförande av producentansvarsförordningen och vilka konsekvenser denna kan medföra för Renova?

**Styrelsens information om hur Renova ser på
konjunkturutsikter (situationen på energimarknaderna/kriget i
Ukraina/inflation etc.)**

Välkommen till ägardialog.

Syftet med ägardialogen är bland annat att gemensamt styra mot ambitionerna i ägardirektiv och aktieägaravtal samt aktivt medverka till en hållbar utveckling. För att uppnå detta bjuder ägarrådet in till dialog med fokus på de mest centrala frågorna ur verksamhetens och ägarnas perspektiv.

Som ordförande i Gryaabs styrelse får du denna inbjudan till ägardialog som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen i Gryaab.

När: Den 8 december, klockan 10.25 – 11.40

Var: Ägardialogen genomförs i Wenngrenska salen, stadsledningskontoret Göteborgs kommun, Gustav Adolfs Torg 4

Om ni vid ägardialogen kommer visa presentationsbilder ska de vara Stadshus tillhanda senast 7 dagar före ägardialogen. Bilderna kommer skickas till ägarrådet som en del av ägardialogens förberedelse.

Varmt välkomna!

Emmyly Bönfors och Johan Svensson

På uppdrag av delägande kommuner i Gryaab

Agenda

10.25 Bolagets redogörelse avseende att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna

10.30 Information/dialog enligt nedan dialogområden

Dialogområden

Information och dialog om status i program "Nya Rya" – Vad blir särskilt viktigt den närmaste tiden?

Vad kommer att arbetas med de närmaste åren?

Risker/osäkerheter som måste hanteras bevakas?

Aktuell bild över ekonomi mm.

Information och dialog med anledning av nämnden för Kretslopp och vattens brev till styrelsen i Gryaab rörande återbetalning av prognostiserad vinst för 2022 – vilka diskussioner har förts mellan ansvariga VA-tjänstepersoner i teknisk/ekonomisk delegation och vad rekommenderas från teknisk/ekonomisk delegation?

Information om åtgärder rörande överföringskapacitet under Mölndalsån

Information/dialog angående framtida möjligheter vad gäller utveckling av kompletterande tjänster som kan delfinansiera Ryaverkets kostnader

Välkommen till ägardialog.

Syftet med ägardialogen är bland annat att gemensamt styra mot ambitionerna i ägardirektiv och aktieägaravtal samt aktivt medverka till en hållbar utveckling. För att uppnå detta bjuder ägarrådet in till dialog med fokus på de mest centrala frågorna ur verksamhetens och ägarnas perspektiv.

Som ordförande i Grefabs styrelse får du denna inbjudan till ägardialog som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen i Grefab.

När: Den 8 december, klockan 12.10 – 12.55

Var: Ägardialogen genomförs i Wenngrenska salen, stadsledningskontoret Göteborgs kommun, Gustav Adolfs Torg 4

Om ni vid ägardialogen kommer visa presentationsbilder ska de vara Stadshus tillhanda senast 7 dagar före ägardialogen. Bilderna kommer skickas till ägarrådet som en del av ägardialogens förberedelse.

Varmt välkomna!

Emmyly Bönfors och Johan Svensson

På uppdrag av delägande kommuner i Grefab

Agenda

11.55 Bolagets redogörelse avseende att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna

12.00 Diskussion enligt nedan dialogområden

Dialogområden

Summering av återrapporteringar utifrån ägardialog 2021, styrelsens kompletterande kommentarer;

- Rapport angående regelverket för uthyrning utanför ägarkommunerna. Vilka slutsatser drar bolaget? Finns det anledning att utveckla och förändra regelverket för uthyrning (gäller såväl förstahandsuthyrning som andrahandsuthyrning)
- Rapport rörande pris/insatsjämförelse. Vilka slutsatser drar bolaget?

Ser Grefab några konsekvenser för verksamheten av omvärldssituationen (inflation, krig i Ukraina, energipriser etc)